

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008 тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, <http://www.me.gov.ua>, код ЄДРПОУ 37508596

На № _____ від _____

**Державна регуляторна служба
України**

Щодо погодження проєкту наказу

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України направляє на погодження проєкт наказу "Про затвердження інструкцій з виявлення, локалізації та ліквідації деяких регульованих шкідливих організмів картоплі" (далі – проєкт наказу).

Додатки: 1. Проєкт наказу на 110 арк. в 1 прим.
2. Пояснювальна записка до проєкту наказу на 5 арк. в 1 прим.
3. Аналіз регуляторного впливу до проєкту наказу на 17 арк. в 1 прим.
4. Копія оприлюдненого повідомлення про оприлюднення на 1 арк. в 1 прим.

Міністр

Ігор ПЕТРАШКО

Ясінська 200 23 63*41 16

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

2603-07/10324-03 від 18.02.2021
10:48:08

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

Н А К А З

Київ

№ _____

**Про затвердження інструкцій
з виявлення, локалізації та ліквідації
деяких регульованих шкідливих
організмів картоплі**

Відповідно до статті 5 Закону України "Про карантин рослин", пункту 65 розділу 3 "Фітосанітарні заходи" Всеохоплюючої стратегії імплементації Глави IV (Санітарні та фітосанітарні заходи) Розділу IV "Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею" Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 року № 228, та пунктів 396, 397, 398, 399 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106, пункту 9 Положення про Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, затвердженого постановою Кабінету

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

2603-07/6083-03 від 01.02.2021
12:53:17

Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 459 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 11 вересня 2019 року № 838),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити такі, що додаються:

Інструкцію з виявлення, локалізації та ліквідації бурої бактеріальної гнилі картоплі;

Інструкцію з виявлення, локалізації та ліквідації раку картоплі;

Інструкцію з виявлення, локалізації та ліквідації кільцевої гнилі картоплі;

Інструкцію з виявлення, локалізації та ліквідації картопляних цистоутворюючих нематод.

2. Директорату державної політики у сфері санітарних та фітосанітарних заходів подати в установленому порядку цей наказ на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України згідно з розподілом функціональних обов'язків.

**Міністр розвитку економіки, торгівлі
та сільського господарства України**

Ігор ПЕТРАШКО

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та
сільського господарства України "Про затвердження інструкцій
з виявлення, локалізації та ліквідації деяких регульованих шкідливих
організмів картоплі"

1. Мета

Метою прийняття наказу є уніфікація фітосанітарних заходів з виявлення, локалізації та ліквідації деяких регульованих шкідливих організмів картоплі з відповідними актами права Європейського Союзу (далі – ЄС) та міжнародними стандартами.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

На сьогодні актуальним є питання збереження належного фітосанітарного стану держави шляхом затвердження єдиних правил і норм щодо здійснення фітосанітарних заходів з виявлення, локалізації та ліквідації деяких регульованих шкідливих організмів картоплі відповідно до вимог актів права ЄС. Це сприятиме покращенню фітосанітарного стану місць вирощування картоплі, а також уникненню ризиків запровадження іншими країнами обмежень щодо її імпорту.

За даними Державної служби статистики України у 2019 році валове виробництво картоплі в Україні становило 20,2 млн тонн. При цьому очікується, що у 2020 році обсяг виробництва картоплі становитиме близько 22 млн тонн (станом на 01.10.2020 за даними Державної служби статистики України – 20,7 млн тонн).

За даними Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН, Україна займає четверте місце в світі з виробництва картоплі, при цьому її споживання на душу населення становить від 100 до 120 кг.

Зосередження близько 98 % виробництва картоплі в господарствах населення та майже повна відсутність промислового виробництва картоплі має ряд негативних наслідків, зокрема погіршення фітосанітарного стану місць її вирощування. Протягом останніх років спостерігається розвиток і поширення регульованих шкідливих організмів, що в свою чергу створює ризики для фітосанітарної безпеки України та додаткові бар'єри у зовнішній торгівлі, у тому числі до ЄС.

Таким чином, оскільки виробництво картоплі в Україні не відповідає фітосанітарним вимогам ЄС щодо обов'язкової відсутності деяких регульованих шкідливих організмів картоплі, Україна позбавлена можливості здійснювати експорт картоплі до ЄС.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

2603-07/6083-03 від 01.02.2021
12:53:17

У зв'язку з цим, існує нагальна потреба у запровадженні відповідних інструментів, які б забезпечували належний рівень фітосанітарного стану місць вирощування картоплі. До таких інструментів насамперед належать уніфіковані правила щодо виявлення, локалізації та ліквідації регульованих шкідливих організмів картоплі, з урахуванням фітосанітарних вимог ЄС та норм міжнародних стандартів, спрямованих на боротьбу з шкідливими організмами картоплі.

Крім того, в міжнародній торгівлі аграрною продукцією з боку країн-імпортерів офіційно встановлюється вимога щодо експорту такої продукції з країни-експортера виключно з місця виробництва або виробничих ділянок, вільних від деяких шкідливих організмів. Встановлення та підтримання статусу таких вільних ділянок також потребує наявності єдиних правил обстеження з метою виявлення, локалізації та ліквідації шкідливих організмів, у тому числі картоплі.

Відповідно до Угоди про асоціацію, Україна зобов'язана імплементувати законодавство ЄС щодо боротьби з шкідливими організмами картоплі, зокрема Регламент (ЄС) № 2016/2031 Європейського Парламенту та Ради від 26 жовтня 2016 року про заходи, спрямовані на захист від шкідників рослин, що вносить зміни до Регламентів (ЄС) № 228/2013, (ЄС) № 625/2014 і (ЄС) № 1143/2014 Європейського Парламенту та Ради та скасовує Директиви Ради № 69/464/ЄЕС, 74/647/ЄЕС, 93/85/ЄЕС, 98/57/ЄС, 2000/29/ЄС, 2006/91/ЄС і 2007/33/ЄС.

Слід зазначити, що уніфікація фітосанітарних заходів з відповідними актами права ЄС та міжнародними стандартами сприятиме забезпеченню фітосанітарної та продовольчої безпеки України, підвищенню конкурентоспроможності галузі картоплярства, нарощуванню експорту картоплі та збільшенню надходжень до Державного бюджету України.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом наказу пропонується затвердити інструкції з виявлення, локалізації, ліквідації картопляних цистоутворюючих нематод, раку картоплі, бурої та кільцевої гнилей картоплі.

Проєктом наказу передбачається:

1) гармонізація національного законодавства з актами права ЄС, приведення до вимог міжнародних стандартів з фітосанітарних заходів Міжнародної конвенції захисту рослин № 4, 6, 27, 31, стандартів з фітосанітарних заходів Європейської та середземноморської організації захисту рослин № РМ 3, РМ 7;

2) удосконалення фітосанітарних заходів щодо виявлення, локалізації та контролю поширення деяких регульованих шкідливих організмів в процесі виробництва картоплі;

3) створення передумов для нарощування експорту української картоплі до країн ЄС, інших держав;

4) покращення фітосанітарного стану місць вирощування та виробництво картоплі, вільної від шкідливих організмів.

4. Правові аспекти

Проект наказу розроблено з метою реалізації пункту 65 Всеохоплюючої стратегії імплементації Глави IV (Санітарні та фітосанітарні заходи) Розділу IV "Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею" Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 року № 228, а також пунктів 396 – 399 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106.

У даній сфері правового регулювання діють закони України "Про карантин рослин", "Про насіння і садивний матеріал", Порядок проведення інспектування, огляду, фітосанітарної експертизи (аналізів), повторної фітосанітарної (арбітражної) експертизи (аналізів), нагляду, обстеження, моніторингу, знезараження об'єктів регулювання, оформлення сертифікатів, передбачених Законом України "Про карантин рослин", контролю за проведенням огляду в частині відбору зразків та вибіркового контролю за проведенням фітосанітарної експертизи (аналізів), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2019 року № 1177, Методичні вимоги у сфері насінництва щодо збереження сортових та посівних якостей насінневої картоплі, затверджені наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 12 липня 2019 року № 384, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 29 липня 2019 року за № 829/33800.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень проекту наказу не потребує фінансування з державного чи місцевого бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект наказу не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної.

Проект наказу підготовлений із залученням експертів проекту технічної допомоги ЄС "Підтримка впровадження сільськогосподарської та продовольчої політики в Україні".

7. Оцінка відповідності

Проект наказу містить положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

У проекті наказу відсутні положення, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації, стосуються інших ризиків та обмежень, які можуть виникнути під час його реалізації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна експертиза та громадська гендерно-правова експертиза проекту наказу не проводилася.

8. Прогноз результатів

Реалізація проекту наказу матиме позитивний вплив на ринкове середовище за рахунок можливостей для відкриття експорту української картоплі до країн ЄС, інших держав, а також інтереси держави.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Виробники	Виробництво картоплі у відповідності до вимог міжнародних стандартів та актів права ЄС	Підвищення конкурентоспроможності галузі картоплярства та збільшення обсягу експорту картоплі.
Експортери	Відповідність фітосанітарним вимогам країн-імпортерів при експорті картоплі з України	Країни-імпортери встановлюють окремі фітосанітарні вимоги до місць вирощування картоплі, яка експортується в такі країни, та наявність відповідних механізмів, які забезпечують дотримання таких вимог.
Держава	Забезпечення належного фітосанітарного стану держави	Здійснення фітосанітарних заходів щодо виявлення, локалізації, ліквідації деяких регульованих шкідливих організмів картоплі: забезпечить їх відповідність міжнародним стандартам; підвищить рівень контрольованості регульованих шкідливих організмів та

		ефективність заходів з локалізації і ліквідації регульованих шкідливих організмів картоплі; покращить фітосанітарний стан місць вирощування картоплі.
--	--	--

**Міністр розвитку економіки, торгівлі
та сільського господарства України**

Ігор ПЕТРАШКО

_____ 20__ р.

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проєкту наказу Мінекономіки "Про затвердження інструкцій з
виявлення, локалізації та ліквідації деяких регульованих шкідливих
організмів картоплі"

I. Визначення проблеми

Метою проєкту наказу Мінекономіки "Про затвердження інструкцій з виявлення, локалізації та ліквідації деяких регульованих шкідливих організмів картоплі" (далі – проєкт акта) є забезпечення належного фітосанітарного стану держави шляхом здійснення фітосанітарних заходів щодо виявлення, локалізації та ліквідації деяких регульованих шкідливих організмів картоплі.

Проєкт акта розроблено відповідно до Закону України "Про карантин рослин", Порядку проведення інспектування, огляду, фітосанітарної експертизи (аналізів), повторної фітосанітарної (арбітражної) експертизи (аналізів), нагляду, обстеження, моніторингу, знезараження об'єктів регулювання, оформлення сертифікатів, передбачених Законом України "Про карантин рослин", контролю за проведенням огляду в частині відбору зразків та вибіркового контролю за проведенням фітосанітарної експертизи (аналізів), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2019 року № 1177, та з метою реалізації пункту 65 Всеохоплюючої стратегії імплементації Глави IV (Санітарні та фітосанітарні заходи) Розділу IV "Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею" Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 року № 228, а також пунктів 396 – 399 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106.

Проєктом акта пропонується затвердити інструкції з виявлення, локалізації та ліквідації картопляних цистоутворюючих нематод, раку картоплі, бурі та кільцевої гнилей картоплі.

На сьогодні актуальним є питання забезпечення належного фітосанітарного стану держави шляхом затвердження єдиних правил і норм щодо здійснення фітосанітарних заходів з виявлення, локалізації та ліквідації деяких регульованих шкідливих організмів картоплі. Це сприятиме покращенню фітосанітарного стану місць вирощування картоплі, а також уникненню ризиків запровадження іншими країнами обмежень щодо імпорту української картоплі.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

2603-07/10324-03 від 18.02.2021
10:48:08

За даними Державної служби статистики України (далі – Держстат):

у 2019 році валове виробництво картоплі в Україні становило 20,2 млн тонн. При цьому очікується, що у 2020 році обсяг виробництва картоплі становитиме близько 22 млн тонн (станом на 01.10.2020 за даними Держстату – 20,7 млн тонн);

площі та виробництво картоплі у сільськогосподарських підприємствах починаючи з 2015 року почали скорочуватись. Якщо у 2015 році у сільськогосподарських підприємствах площі її вирощування становили 23 тис. га, то у 2019 році – 16,1 тис. га, а виробництво з 0,456 млн тонн у 2015 році знизилось до 0,373 млн тонн у 2019 році.

За даними Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН, Україна займає четверте місце в світі з виробництва картоплі, при цьому її річне споживання на душу населення становить від 100 до 120 кг.

Зосередження близько 98 % виробництва картоплі в господарствах населення та майже повна відсутність промислового виробництва картоплі має ряд негативних наслідків, зокрема погіршення фітосанітарного стану місць її вирощування. Зокрема, спостерігається розвиток і поширення регульованих шкідливих організмів, що в свою чергу створює ризики для фітосанітарної безпеки України та додаткові бар'єри у зовнішній торгівлі, у тому числі до Європейського Союзу.

Станом на 01.01.2020 р. за даними Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (далі – Держпродспоживслужба) на перевірених територіях господарств усіх форм власності та присадибних ділянках площі, заражені бурюю гниллю картоплі становили 183,1 га (станом на 01.01.2019 р. – 70 га), золотистою картопляною нематодою – 4 401,5 га (станом на 01.01.2019 р. – 4 277,2 га), раком картоплі – 2 338 га (станом на 01.01.2019 р. – 2 412 га).

Таким чином, дані Держпродспоживслужби свідчать про наявність регульованих шкідливих організмів у місцях вирощування картоплі, що потребує запровадження фітосанітарних заходів для запобігання подальшого їх поширення та ліквідації у місцях їх виявлення.

Такий фітосанітарний стан місць вирощування та зберігання картоплі в Україні не відповідає міжнародним фітосанітарним вимогам, зокрема вимогам Європейського Союзу, щодо обов'язкової відсутності деяких регульованих шкідливих організмів (а саме: картопляних цистоутворюючих нематод, раку картоплі, бурюї та кільцевої гнилей картоплі) при ввезенні картоплі на територію країн-партнерів в міжнародній торгівлі. Внаслідок цього Україна обмежена в можливостях щодо експорту картоплі на зовнішні ринки.

У разі відсутності чіткого механізму з виявлення, локалізації та ліквідації регульованих шкідливих організмів картоплі існує висока ймовірність швидкого їх поширення на всю територію України, що в свою чергу унеможливить виробництво картоплі в цілому. Крім того, такий ризик базується на тому, що ці регульовані шкідливі організми можуть поширюватися з насіннєвим матеріалом картоплі.

За даними Держстату у 2019 році посівна площа під картоплею складала 1,3 млн га, при цьому валове виробництво картоплі становило 20,2 млн тонн. У разі поширення регульованих шкідливих організмів у господарствах, які здійснюють промислове виробництво картоплі, їх втрати можуть складати орієнтовно 2,9 млрд грн на рік (припускаючи, що середня оптово-відпускна ціна становить 8 грн/кг), що матиме негативні наслідки для галузі картоплярства в цілому.

У зв'язку з цим, існує нагальна потреба у запровадженні відповідних інструментів, які б забезпечували належний рівень фітосанітарного стану місць виробництва картоплі. До таких інструментів насамперед належать уніфіковані правила щодо виявлення, локалізації та ліквідації регульованих шкідливих організмів, з урахуванням фітосанітарних вимог ЄС та норм міжнародних стандартів, спрямованих на боротьбу з шкідливими організмами картоплі.

Крім того, в міжнародній торгівлі аграрною продукцією з боку країн-імпортерів може бути встановлена вимога щодо експорту картоплі виключно з місця виробництва або виробничих ділянок, вільних від деяких шкідливих організмів країни-експортера. Встановлення та підтримання статусу таких місць або ділянок також потребує наявності єдиних правил обстеження з метою виявлення, локалізації та ліквідації шкідливих організмів.

Відповідно до Угоди про асоціацію Україна зобов'язана імплементувати законодавство ЄС щодо боротьби з шкідливими організмами картоплі, зокрема Регламент (ЄС) № 2016/2031 Європейського Парламенту та Ради від 26 жовтня 2016 року про заходи, спрямовані на захист від шкідників рослин, що вносить зміни до Регламентів (ЄС) № 228/2013, (ЄС) № 625/2014 і (ЄС) № 1143/2014 Європейського Парламенту та Ради та скасовує Директиви Ради № 69/464/ЄЕС, 74/647/ЄЕС, 93/85/ЄЕС, 98/57/ЄС, 2000/29/ЄС, 2006/91/ЄС і 2007/33/ЄС.

Уніфікація фітосанітарних заходів з відповідними актами права ЄС та міжнародними стандартами сприятиме забезпеченню фітосанітарної та продовольчої безпеки України, підвищенню конкурентоспроможності галузі картоплярства, нарощуванню експорту картоплі та збільшенню надходжень до Державного бюджету України.

З метою врегулювання зазначених питань проєктом акта пропонується затвердити відповідні інструкції з виявлення, локалізації та ліквідації картопляних цистоутворюючих нематод, раку картоплі, бурой та кільцевої гнилей картоплі.

Враховуючи викладене вище, проблема, яку пропонується врегулювати в результаті прийняття регуляторного акта, є важливою і не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та чинного регулювання.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
у т. ч. суб'єкти малого підприємництва	+	

II. Цілі державного регулювання

Ціллю прийняття проекту акта є затвердження єдиних правил і норм щодо здійснення фітосанітарних заходів з виявлення, локалізації, ліквідації картопляних цистоутворюючих нематод, раку картоплі, бурої та кільцевої гнилей картоплі відповідно до вимог актів права ЄС та міжнародних стандартів.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Як альтернативи до запропонованого регулювання можна розглянути так званий "status quo", тобто збереження чинного регулювання зазначених питань.

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Збереження чинного регулювання зазначених питань "status quo"
Альтернатива 2	Внесення змін до Закону України "Про карантин рослин" та створення правових засад для розробки детальних вимог щодо обов'язковості застосування міжнародних стандартів в частині здійснення фітосанітарних заходів (виявлення, локалізації, ліквідації деяких хвороб картоплі)
Альтернатива 3	Погодження та затвердження проекту акта

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Прямі вигоди відсутні	Враховуючи, що: 1) наразі відсутні правила щодо виявлення, локалізації, ліквідації та контролю за поширенням деяких регульованих шкідливих організмів України, що унеможлиблює забезпечення фітосанітарного стану місць виробництва картоплі; 2) ключові країни-імпортери картоплі встановлюють вимоги щодо походження картоплі виключно з місць виробництва, які є вільними від шкідливих організмів, Україна втрачає зовнішні ринки збуту картоплі, що негативно впливає на

		конкурентоспроможність виробництва та подальший розвиток галузі картоплярства. Крім того, відсутність чітких механізмів здійснення фітосанітарних заходів щодо боротьби з деякими регульованими шкідливими організмами картоплі не сприяє ефективному запобіганню їх поширення на території України, що в свою чергу може призвести до того, що картопля, яка вирощуватиметься в Україні буде уражена хворобами та непридатна до споживання. У такому випадку витрати складатимуть 2,9 млрд грн на рік (припускаючи, що середня оптово-відпускна ціна становить 8 грн/кг).
Альтернатива 2	Прямі вигоди відсутні	Витрати, наведені для Альтернативи 1 (на час розробки та прийняття змін до Закону України "Про карантин рослин")
Альтернатива 3	1) запровадження у відповідності до міжнародних стандартів та актів права ЄС заходів щодо виявлення, локалізації, ліквідації та контролю за поширенням деяких регульованих шкідливих організмів в процесі виробництва картоплі; 2) покращення фітосанітарного стану місць вирощування картоплі; 3) вирощування	Дозволить адаптувати розроблені національні акти нормативного регулювання у сфері карантину рослин до міжнародних стандартів та актів права ЄС. Підвищить ефективність та конкурентоспроможність галузі картоплярства. Надасть можливість відповідати фітосанітарним вимогам країн-імпортерів та сприятиме розвитку експорту картоплі. Для умов, наведених у додатку 2, витрати будуть складати: за перший рік – 66 300 000 грн 00 коп.; за п'ять років – 66 300 000 грн 00 коп. (оскільки буде встановлена заборона на вирощування картоплі).

	картоплі, не ураженої регульованими шкідливими організмами; 4) передумови для відкриття експорту української картоплі, у тому числі до країн ЄС.	Витрати є неспівставними у разі неконтрольованого поширення золотистої картопляної нематоди (<i>Globodera rostochiensis</i>) та відсутності відповідних заходів реагування.
--	---	---

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання проводилася для суб'єктів господарювання, що вирощують картоплю на підставі відомостей і даних Держстату, Держпродспоживслужби та Української асоціації виробників картоплі за 2019 рік.

За даними Держстату площа, на якій вирощувалася картопля суб'єктами господарювання у 2019 році становила 16,1 тис. гектар.

Ефективне промислове виробництво картоплі передбачає наявність доступу до сховищ та/або переробних потужностей. За даними Української асоціації виробників картоплі виробництво картоплі суб'єктами господарювання є рентабельним, якщо картопля вирощується на значних площах (орієнтовно від 800 га) і у їх власності та/або користуванні є відповідно обладнані потужності для зберігання. Слід зазначити, що за останні п'ять років у придатному до експлуатації стані налічується близько 120 картоплесховищ із середнім розміром сховища у 3 тис. тонн.

Враховуючи викладене вище, можна стверджувати, що виробництво картоплі є низькорентабельним, потребує значних капіталовкладень, несе потенційні ризики при вирощуванні і зберіганні, та здійснюється переважно великими і середніми суб'єктами господарювання.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	35	225	20	0	280
Питома вага групи у загальній кількості, %	13	80	7	0	100

Запропонований розподіл суб'єктів господарювання за групами є гіпотетичним та ґрунтується на припущенні, що переважна більшість суб'єктів господарювання відноситься до категорії середніх та великих підприємств відповідно до частини другої статті 2 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні".

Зазначеними вище змінами не передбачено додаткових витрат для суб'єктів господарювання, оскільки норми пропонують вдосконалення

механізму здійснення фітосанітарних заходів у разі виявлення регульованих шкідливих організмів.

Проектом акта передбачено обов'язковість здійснення фітосанітарних заходів у місцях вирощування та/або зберігання картоплі виключно у разі виявлення регульованих шкідливих організмів. Базуючись на даних Держпродспоживслужби, а також оцінки експертів галузі картоплярства, можна дійти до припущення, що ймовірність виявлення регульованих шкідливих організмів загалом складатиме не більше 5 % (близько 800 га) площ під картоплею, яка вирощується суб'єктами господарювання.

Водночас, здійснено розрахунок економічних витрат суб'єктів господарювання, які здійснюють промислове виробництво та/або зберігання картоплі.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Прямі вигоди відсутні	Враховуючи, що: 1) наразі відсутні правила щодо виявлення, локалізації, ліквідації та контролю за поширенням деяких регульованих шкідливих організмів України, що унеможливорює забезпечення фітосанітарного стану місць виробництва картоплі; 2) ключові країни-імпортери картоплі встановлюють вимоги щодо походження картоплі виключно з місць виробництва, які є вільними від шкідливих організмів, Україна втрачає зовнішні ринки збуту картоплі, що негативно впливає на конкурентоспроможність виробництва та подальший розвиток галузі картоплярства. Крім того, відсутність чітких механізмів здійснення фітосанітарних заходів щодо боротьби з деякими регульованими шкідливими організмами картоплі не сприяє ефективному запобіганню їх поширення на території України, що в свою чергу може призвести до того, що картопля, яка

		вирощуватиметься в Україні буде уражена хворобами та непридатна до споживання. У такому випадку витрати складатимуть 2,9 млрд грн на рік (припускаючи, що середня оптово-відпускна ціна становить 8 грн/кг).
Альтернатива 2	Прямі вигоди відсутні	Витрати, наведені для Альтернативи 1 (на час розробки та прийняття змін до Закону України "Про карантин рослин")
Альтернатива 3	1) запровадження у відповідності до міжнародних стандартів та актів права ЄС заходів щодо виявлення, локалізації, ліквідації та контролю за поширенням деяких регульованих шкідливих організмів в процесі виробництва картоплі; 2) покращення фітосанітарного стану місць вирощування картоплі; 3) вирощування картоплі, не ураженої регульованими шкідливими організмами; 4) передумови для відкриття експорту української картоплі, у тому числі до країн ЄС.	Дозволить адаптувати розроблені національні акти нормативного регулювання у сфері карантину рослин до міжнародних стандартів та актів права ЄС. Підвищить ефективність та конкурентоспроможність галузі картоплярства. Надасть можливість відповідати фітосанітарним вимогам країн-імпортерів та сприятиме розвитку експорту картоплі. Для умов, наведених у додатку 2, витрати будуть складати: за перший рік – 66 300 000 грн 00 коп.; за п'ять років – 66 300 000 грн 00 коп. (оскільки буде встановлена заборона на вирощування картоплі). Витрати є неспівставними у разі неконтрольованого поширення золотистої картопляної нематоди (<i>Globodera rostochiensis</i>) та відсутності відповідних заходів реагування.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Вибір оптимального альтернативного способу здійснено з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше не існуватиме);

3 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми не існуватимуть);

2 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться нерозв'язаними);

1 – цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Альтернатива зберігає всі наявні недоліки, що наведені у розділі I.
Альтернатива 2	2	Альтернатива зберігає всі наявні недоліки, що наведені у розділі I.
Альтернатива 3	4	Очікується, що альтернатива дозволить досягти цілей, що зазначені в розділі II.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Прямі вигоди відсутні	1) Відсутність можливості забезпечення фітосанітарного стану місць виробництва картоплі; 2) зменшення обсягів виробництва картоплі; 3) обмеження експорту картоплі.	Дана альтернатива є неефективною, оскільки є більш витратною та не дозволяє вирішити поточні проблеми.

Альтернатива 2	Прямі вигоди відсутні	Витрати, наведені для Альтернативи 1 (на час розробки та прийняття змін до Закону України "Про карантин рослин")	Дана альтернатива є неефективною, оскільки не дозволяє вирішити поточні проблеми в короткостроковій перспективі.
Альтернатива 3	1) запровадження у відповідності до міжнародних стандартів та актів права ЄС заходів щодо виявлення, локалізації, ліквідації та контролю за поширенням деяких регульованих шкідливих організмів в процесі виробництва картоплі; 2) покращення фітосанітарного стану місць вирощування картоплі; 3) вирощування картоплі, не ураженої регульованими шкідливими організмами; 4) передумови для відкриття експорту української картоплі, у тому числі до країн ЄС.	1) дозволить адаптувати розроблені національні акти нормативного регулювання у сфері карантину рослин до міжнародних стандартів та актів права ЄС; 2) підвищить ефективність та конкурентоспроможність галузі картоплярства; 3) надасть можливість відповідати фітосанітарним вимогам країн-імпортерів та сприятиме розвитку експорту картоплі.	Альтернатива є прийнятною з огляду на ризики та витрати, пов'язаних із виконанням вимог запропонованого регулювання.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/ причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Дана альтернатива не здатна вирішити проблеми, що виникають внаслідок неможливості врегулювати проблеми.	X
Альтернатива 2	Дана альтернатива є неефективною, оскільки не дозволяє вирішити поточні проблеми до моменту внесення змін до Закону.	X
Альтернатива 3	Дана альтернатива є найбільш доцільною з огляду на поточний стан проблеми та співвідношення витрат, пов'язаних із запровадженням альтернативи та вигод від її впровадження.	X

Враховуючи вищенаведені позитивні та негативні сторони альтернативних способів досягнення встановлених цілей, доцільно прийняти розроблений проєкт акта.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

З метою досягнення цілей, визначених у розділі II аналізу регуляторного впливу, пропонується погодити проєкт акта.

Заходи, які необхідно здійснити органам влади для розв'язання проблеми:

здійснити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення на офіційному веб-сайті Мінекономіки (www.me.gov.ua) та провести громадське обговорення проєкту акта;

провести погодження проєкту акта з Державною регуляторною службою України та Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів;

забезпечити державну реєстрацію проєкту акта в Міністерстві юстиції України;

довести до відома посадових осіб Держпродспоживслужби інформацію щодо положень наказу;

виконувати вимоги наказу.

Для реалізації вимог регулювання передбачено ознайомлення суб'єктів господарювання з вимогами проєкту акта.

Розв'язання проблеми можливе лише шляхом прийняття даного проєкту акта.

Прийняття проєкту акта сприятиме:

покращенню фітосанітарного стану місць вирощування і зберігання картоплі;

підвищенню конкурентоспроможності галузі картоплярства та розвитку експорту.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Можливість виконання вимог регуляторного акта оцінюється як висока, оскільки ресурсів, які є у розпорядженні компетентного органу та суб'єктів господарювання, на яких поширюватимуться відповідні вимоги, достатньо для їх виконання.

Витрати органів виконавчої влади на виконання вимог регуляторного акта пов'язані із необхідністю навчання посадових осіб компетентного органу щодо реалізації проєкту акта та проведенням роз'яснювальної роботи серед зацікавлених сторін, є достатніми та будуть здійснені в рамках посадових обов'язків відповідальних осіб.

Розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва наведено згідно з додатками 2 та 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Державне регулювання за проєктом акта не передбачає утворення нового державного органу або нового структурного підрозділу діючого органу.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Враховуючи необхідність реалізації положень Закону України "Про карантин рослин" строк дії регуляторного акту не встановлюється.

Термін набрання чинності регуляторним актом – відповідно до вимог законодавства після його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозні значення показників результативності регуляторного акта будуть встановлюватися після набрання чинності актом.

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1) розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних із дією акта – прямих надходжень до державного бюджету не передбачається;

2) кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюється дія акта – 280, з яких великі підприємства – 35 суб'єктів, середні – 225 суб'єктів, малі – 20 суб'єктів, мікро – 0 суб'єктів;

3) рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень регуляторного акта – високий, оскільки повідомлення про оприлюднення, проєкт акта та аналіз регуляторного впливу акта розміщено на

офіційному веб-сайті Мінекономіки (<http://www.me.gov.ua/>) у розділі "Документи" в рубриці "Обговорення проєктів документів";

4) час, що необхідно буде витратити суб'єктам господарювання та/або фізичним особам, для виконання вимог акта – одноразово орієнтовно 8 години для відповідальних працівників. Час витрачений в даному випадку має обліковуватись в межах норм часу, що витрачається на виконання безпосередніх фахових обов'язків.

Показниками результативності регуляторного акта є:

1) загальна площа зараження шкідливими організмами картоплі (картопляних цистоутворюючих нематод, раку картоплі, бурої та кільцевої гнилей картоплі);

2) кількість випадків виявлення шкідливих організмів картоплі (картопляних цистоутворюючих нематод, раку картоплі, бурої та кільцевої гнилей картоплі).

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися шляхом аналізу даних відповідно до встановлених показників результативності Держпродспоживслужби.

Базове відстеження здійснюватиметься через один рік після набрання ним чинності, але не пізніше дня з якого почнеться повторне відстеження, шляхом моніторингу статистичних даних з боку Держпродспоживслужби.

Повторне відстеження здійснюватиметься не пізніше ніж через два роки з дня набрання чинності регуляторним актом шляхом порівняння статистичних даних з боку Держпродспоживслужби.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження, шляхом порівняння показників із аналогічними показниками, що встановлені під час повторного відстеження.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

Для відстеження результативності будуть використовуватися дані, отримані за результатами моніторингу, що здійснюватиметься структурними підрозділами Держпродспоживслужби та її територіальними органами, фітосанітарними лабораторіями, а також дані Держстату та профільних асоціацій.

**Міністр розвитку економіки, торгівлі
та сільського господарства України**

Ігор ПЕТРАШКО

_____ 20__ р.

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого та середнього
підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта
внаслідок застосування проєкту акта у разі запровадження карантинного
режиму в результаті виявлення регульованого шкідливого організму –
золотиста картопляна нематода (*Globodera rostochiensis*)

Розрахунки проводилися для суб'єкта господарювання, що вирощують картоплю та де виявлено золотисту картопляну нематоду (*Globodera rostochiensis*, далі – *G. rostochiensis*) і запроваджено карантинний режим.

Орієнтовні втрати врожаю картоплі від ураження рослин *G. rostochiensis* складають 30-50 %. Крім прямих втрат, є втрати, що зумовлені заборонаю або обмеженням перевезення продукції із зон зараження. В результаті таких втрат врожаю господарська діяльність з вирощування картоплі стає збитковою.

У разі запровадження карантинного режиму:

1) забороняється вирощувати насіннєву картоплю та/або інші рослини-господарі *R. Solanacearum*, якщо не було проведено їх знезараження ефективність якого підтверджена результатами фітосанітарної експертизи (аналізів);

2) забороняється вивезення вантажів з картоплею за межі карантинної зони без супроводу карантинного сертифікату;

3) здійснювати повне видалення ґрунту шляхом миття зібраного врожаю картоплі;

4) обов'язкове очищення та/або дезінфекція сільськогосподарської техніки та обладнання, які використовувались при вирощуванні картоплі.

Умови проведення розрахунку:

об'єкт регулювання – земельна ділянка (поле) картоплі призначена для виробництва продовольчої картоплі площею 100 га; виявлено *G. rostochiensis* на площі 5 га і за відповідним поданням державного фітосанітарного інспектора запроваджено карантинний режим;

врожайність картоплі становить 20 тонн на 1 га;

вартість продовольчої картоплі після миття становить 13,5 тис. грн за 1 тону;

втрати врожаю картоплі в результаті ураження золотистою картопляною нематодою в середньому становлять 30 % або 30 тонн;

валовий збір картоплі з ділянки, ураженою *G. rostochiensis*, становив 70 тонн;

уражену картоплю було зібрано та піддано фітосанітарним процедурам (миття картоплі, знищення відходів (залишків ґрунту і води) після її миття) для її подальшої реалізації. Внаслідок проведення таких фітосанітарних процедур

забезпечується належний рівень фітосанітарного стану картоплі, що унеможливорює подальше поширення *G. rostochiensis*;

витрати, пов'язані з виробництвом картоплі (в тому числі вартість насіння, мінеральних добрив, пального, мастильних матеріалів та розміру заробітної плати з відповідними відрахуваннями, амортизації тощо) становлять 64,4 тис. грн на 1 га. Розрахунок було здійснено на підставі даних Держстату (виробнича собівартість виробленої продукції рослинництва за видами в підприємствах у 2019 році).

З урахуванням зазначених вище умов було здійснено наступні розрахунки:

витрати пов'язані з виробництвом картоплі на площі 5 га склали 322 тис. грн;

витрати, пов'язані з миттям картоплі та знищенням відходів (залишків ґрунту і води) після її миття, становлять 350 тис. грн (з розрахунку 5 грн за 1 кг);

Дохід від реалізації картоплі становить 945 тис. гривень. Таким чином чистий прибуток становить 273 тис. гривень.

Водночас, припускаючи, що земельна ділянка не була б ураженою *G. rostochiensis*, то суб'єкт господарювання не поніс би втрати врожаю в обсязі 30 тонн, а чистий прибуток складав би 528 тис. гривень.

Враховуючи вище викладене недоотримання прибутку суб'єктом господарювання внаслідок ураження земельної ділянки *G. rostochiensis* становлять 255 тис. гривень.

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень:	x	x
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	x	x
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	x	x
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	x	x
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень		

6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	x	x
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	x	x
8	Інше (уточнити), гривень	x	x
8.1	Недоотримання прибутку суб'єктом господарювання	255 000 грн 00 коп.	255 000 грн 00 коп.
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень*	255 000 грн 00 коп.	255 000 грн 00 коп.
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	260	260
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень*	66 300 000 грн 00 коп.	66 300 000 грн 00 коп.

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	x	x	x

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	x	x

Вид витрат	Витрати на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	x	x	x	x

Вид витрат	Витрати на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років

Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо)	x	x	x	x
--	---	---	---	---

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	x	x	x	x

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	x	x	x

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	x	x

* – розрахунок представлений для випадків, що відповідають умовам проведення розрахунку. Розрахунки проведені для визначеного об'єкту регулювання за умови ураження золотистою картопляною нематодою земельної ділянки площею 5 га, де вирощується картопля. В результаті ураження суб'єкт господарювання крім безпосередньої втрати врожаю несе додаткові витрати, пов'язані з очищенням картоплі для її реалізації.